

Почнува најжешкиот дел од политичкото општење. Избори. Кампањи. Плукања. Газење врз достоинството. Навреди. Пцовки. Не дека досега ги немаше, ама сега ќе бидат најизразени. Едните ќе ги правдаат чекорите кои ги преземаа во изминативе две години, а другите ќе ги обезвреднуваат постигнувањата на власта како несоодветни за актуелните политички моменти. Но, тоа е односот меѓу власт и опозиција, меѓу ривали во изборен циклус. Така е насекаде во светот, па така е и кај нас. Веќе неколку години кај нас се издиференцираа четири политички партии, по две во македонскиот и во албанскиот политички блок. Останатите само им го реметат мирот и се класични аутсајдери во општествените случувања. Групирањата и прегрупирањата во коалиции само потврдуваат колку малите или популарно наречени нерелевантни партиски субјекти, се гребат за едно или за две места во законодавниот дом. Мизерни се нивните заложби по секоја цена да се влезе во парламентарната кука. Да поседувате рејтинг од

0,4 или 0,1 проценти и повторно да се обидуваат да се наметнат како фактор без кој не се може е повеќе од дрскост и политичка препотентност. Здравно било за политичката клима во државата да ги има и натаму алтернативците, либералите, разно-разните интересни групи со демократски или со социјалдемократски предзнак или движења, кои ќе внесувале коренити промени во македонскиот политички амбиент. Цензусот од 5 проценти за влез во Собранието одамна е превисок за самостоен настап на Андов, Трајанов, Стојменов, Оровчанец, Синго... има уште да не набројуваме. Сè е в ред. Сè е ОК. Секој има загарантирано демократско право сам или во коалиција да се бори за место во Собранието. Но, имаат ли дел од овие актери морално и етичко право за камелеонско менување на политичките бои и тоа неколку пати во својата политичка кариера? Каде е чистиот образ, каде се чистите дланки? Или како дува ветрот така ќе си ги подместуваат и фризуриите кои одамна им ги нема.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Груевски и неговата десна коалиција која ја предводи очекува апсолутно мнозинство во новиот македонски собраниски состав. Тоа го покажуваат сите анкети од домашна и од странска продукција. На СДСМ никој не му дава повеќе од 12 проценти, што е за околу два пати помалку од фаворитот на овие избори ВМРО-ДПМНЕ. Доколку овие бројки останат исти и за време на претстојнава кампања едно е сигурно - ќе ги имаме најнеинтересните избори досега. Се секаваме сите како изминатите години овие две партии до последен момент очекуваа дека ќе бидат победници на денот на гласањето и ќе ја водат државата во наредните четири години. Па, дури имаше и прегласувања, тужби до судските органи, барања за прегласување и слично. Овој пат веројатно ќе бидеме изземени од такви изборни драми. Ќе се брои само разликата во проценти и во пратеничките места меѓу таборите на Груевски и

на Шекеринска, секако во корист на првиот. Сè друго ќе биде небитно.

Во албанскиот политички корпус нештата стојат малку поинаку. Таму и тоа како ќе се кршат не копјата, туку стаповите и пушките на ДПА и на ДУИ. Разликата во проценти меѓу Тачи и Ахмети е тесна, иако поголемиот дел од истражувањата на јавното мислење предност им даваат на борците од 2001 година. Нивниот однос и релации за време на кампањата и на денот на самото изјаснување, ќе бидат пресудни при одговорот на прашањето дали Македонија спроведе фер и демократски избори.

За постизборните соработки рано е да се говори и неблагодарно е да се прејудиираат потенцијалните партнери, во услови кога сè уште не се докрај расчистени некои работи. Сега е време на откривање на природните и на неприродните партнерства во двете структури на левицата и на десницата. Зошто се направија идеолошките рокади? Кој од кого беше незадоволен? Што им ветија другите за да го напуштат старото јато и да се фрлат во пре-

КАМЕЛ ПРЕБОЈ НА СИТ ПОЛИТ ГУШТЕ

гатките на довчерашниот лут противник? Јавноста сака и треба да го знае одговорот на овие прашања, кои неизбежно се поставија по небулозните потези на дел од политичките актери во Македонија.

"ГРЕБАТОРИ И ШЛЕПАНТИ"

Очигледно е дека во Македонија повеќе нема место за ситни партиички. Народот повеќе не е расположен да поддржува субјекти кои на избори едвај собираат по 1.000 гласови на електоратот. А, такви има еден куп. Не можејќи да опстанат на политичката сцена тие се обидуваат да се провлечат преку едната или другата страна и да се изборат барем за едно место во парламентарниот дом. Таков е случајот со Стојменов, Трајанов, Синго, Андов, Бојо, Поповска, Оровчанец, Манасиевски, Хасипи, Стоилковиќ, Мустафа... Во некоја рака таков е случајот и со Тито Петковски. Како што течат новите сондажи на јавното мислење, цензусот од 5 проценти за влез во Собранието можат да го поминат само четири политички партии. Останатите, доколку одат самостојно пред гласачите, ризикуваат да исчезнат од политичката мапа во Македонија. Се разбира, демократски е да се коалицира, да се окрупнува позицијата на левицата или на десницата. Но, кога на една маса ќе здогледаат дваесеттина фаци кои из-

ЕОНСКО АДИСУВАЊЕ НИТЕ ИЧКИ РЧИЊА

А, ЈАС МИСЛЕВ
ДЕКА НАС НЕ ИМА
САМО ВО
ЏУНГЛИТЕ.

МЕЃУ ПАТРИОТИЗМОТ И ЕВРОПА - ВИСТИНА ИЛИ МАНИПУЛАЦИЈА?

Патот до подобриот живот и Европа мора да се изоди. Не постои покус пат. Денеска некои политиканти хистерично отвораат покуси патишта, брзи решенија, решенија за два-три месеци, необмислени, недоречени, со кои наводно утре ќе сме влезеле во Европа. Луѓето знаат дека тоа е политичка манипулација.

Никола Груевски

Оваа идеја бара знаење, оваа идеја бара искуство, оваа идеја бара голема, голема посветеност, но оваа идеја најмногу од сè бара резултати. Ова е коалиција која зад себе може да каже дека имала резултати. Ова е коалиција на луѓе кои работеле макотрпно на овие историски цели за нашата држава. Токму поради тоа, оваа идеја, покрај знаење и искуство, бара и одлучност.

Радмила Шекеринска

Коалицијата "Сонце" гарантира стабилна и просперитетна Македонија. Ако останевме надвор од оваа коалиција, ќе го изгубевме достоинството. Да докажеме дека во Република Македонија има граѓани, има политика која е подготвена многу брзо да реагира, да размислува, храбри одлуки да донесува, независно за

сопствениот рејтинг и политички идентитет во моментот.

Тито Петковски

Се решивме на овој чекор (фракционерство), бидејќи сметаме дека НСДП има потенцијал сама да оди на избори. Можеме да дадеме нова свежина и нови идеи на политичката сцена.

Лазар Еленовски

Сите се патриоти во Македонија. Ние сме имале многу патриоти

во нашата историја, но сме ги добивале битките само кога, покрај патриотизам, сме имале уште и пријатели во светот. Ние сега ќе ги изгубиме пријателите ако се определуваме само за патриотизам.

Стојан Андов

Влеговме во коалиција со ВМРО-ДПМНЕ затоа што сметаме дека ќе можеме да продолжиме со реализирање на започнатото. Добивме ветување за загарантирани места во Собранието, нова регулатива со која ќе им се помогне на помалите етнички заедници, кога ќе имаат проблеми на кого да му се обратат, зашто досега тоа не беше случај. Досега тие немаа класична адреса на која можеа да се јават.

Кенан Хасипи

ЗАМЕНА НА ПАРТНЕРИТЕ

Албанските гласачи имаат две опции - да се определат за ДПА, која е разгранок на ВМРО-ДПМНЕ, или за ДУИ, која на своите поддржувачи им овозможува со својот глас директно да одредат која од партиите ќе биде дел од идната влада.
Изет Меџити

минативе години водеа сметка само за сопствените лични интереси и бизниси, тогаш тешко дека ќе можете да продолжите со оптимизмот кој делумно го имате.

Во парламентарната асамблеа повторно ќе ги гледаме луѓето кои со ништо досега не придонесоа за подобрување на општествените текови. Нивното место во Собранието уште еднаш ќе им послужи како отскочна даска за реализирање на почнатите, но незавршените индивидуални приватни проекти. Врз грбот на буџетот ќе продолжат да нè молзат.

Таквите и ним сличните Груевски и Шекеринска требаше да ги испратат во заслужена предвремена пензија. Нема реформи со истрошени, изветвени, бледи и некреативни типови. Тие само ќе бидат контрапродуктивни во претстојниот период, кој треба да биде преполн со реформи и промени. Прашање е дали "староновиот" премиер ќе успее да води реформска политика со луѓе кои во изминатите петнаесеттина години се покажале како тотално промашување на политичката сцена.

И сега ги гледаме повторно истите. Седнале на "славската трпеза" и удираат потписи радосни дека уште четири години ќе можат да ги користат бенефитите на државната власт.

Зарем Македонија нема луѓе, зарем државава нема интелектуална младина која ќе ги замени црнобелите ликови олицетворени во горенаведените "гребатори". Едноставно, сите тие се

"шлепаат" на популарноста на Груевски, па знаејќи дека тој, најверојатно, ќе биде победникот и во овој изборен циклус, потрчаа да фатат место во неговиот вагон.

Нешто слично се случува и во редовите на опозициониот СДСМ, иако во помал обем. Шекеринска се обиде на Груевски да му ги украде Петковски и Андов. Може да се рече дека изненадувачки беше тоа што и Оровчанец, како тврд десничар сега оди со левицата.

Неприродните рокади уште еднаш потврдија дека во политиката нема ништо нормално, чесно, нема луѓе со трајни ставови. Како дува ветрот, така се менуваат и боите на политичките камелеони.

МЕЃУ КВАНТИТЕТОТ И КВАЛИТЕТОТ

Одамна е познато дека политиката претставува единствената област преку која можат да се постигнат запишаните цели. На поинаков начин тешко дека ќе успеете во бизнисот, приватниот живот, борбата за благодет на семејните поколенија.

Сите ситни политички камелеончиња тоа го знаат. Нивната иднина ќе стане неизвесна доколку продолжат по патот по кој тргнале, а немаат политичко покровителство. Притоа не се ни обидуваат да се преиспитаат себеси зошто нивната популарност е сведена

ДОБИТНА КОМБИНАЦИЈА

Никола Груевски последниве две години цврсто стои на тронот на популарноста на македонската политичка сцена. Одамна се нема појавено политичка личност во државата која е толку омилена меѓу народните маси. Своевременно, таква популарност имаше поранешниот претседател Глигоров, но во едни поинакви времиња кога Македонија извлекуваше жива глава од југословенската крвава драма. Денес мнозинството од политичките субјекти милуваат да коалицираат со Груевски. Па, и оние кои до вчера беа опозиција. На прашањето зошто постои таков тренд, има само еден одговор

- Груевски е добитната комбинација. Секој оној кој ќе продолжи да коалицира со левицата е осуден на изборен пораз. Некој премногу им верува на

инствен опстанок. Дали станува збор за поделба на народот или негово окрупнување во една поголема целина, ќе покажат месеците пред нас.

сондажите на јавното мислење, па не сака уште на стартот да ризикува. Водачот на најмасовната коалиција се доживува како политички преродбеник, неприкосновен стратег за контрола на народните маси. Вештината за истата работа која ја негуваше СДСМ цели 15 години, наеднаш се стопи како сладолед на сонце. Некогаш најмоќниот политички субјект сега ќе собира сили да не го доживее најголемиот срам во своето политичко постоење. Неспорно е дека македонското политичко борилиште е драстично променето. На едната страна се случува движење, а на другата тетераво мачење за достоинствен опстанок.

ДПА овој пат ќе однесе убедлива победа во сите изборни единици. Инаку, многу брзо ќе бидат реализирани точките од "Мартовскиот договор" со премиерот и претседател на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски. Веднаш потоа фокусот на вниманието ќе се префрли на економијата.

Мендух Тачи

на работ на маргиналноста, зошто граѓаните не сакаат повеќе да им веруваат, па нивото на доверба се мери во проценти. Едноставно, пливаат во политичките води со години, без релевантност и поддршка од јавноста. Носени се на грбот на по-силните.

И повторно кога ќе дојде денот за одредено одлучување, тие и таквите први ќе се истрчаат да искоментираат, да искритикуваат, да сопрат некој важен процес. Тоа е класична политичка перверзија.

Македонија сè уште ја прележува болеста на т.н. многупартиска сцена, која е лоша за мала држава како што сме ние. Точно, демократијата подразбира различни мислења, различни партии и нивна квантитативност, но од друга страна, пак, тоа е сосема нефункционално и непрактично при водењето на државно-политичките проекти.

Дури и една Америка, со огромна политичка зрелост и демократска традиција, издиференцирала две мега структури, олицетворени во демократите и републиканците. Се разбира, и тие имаат ситни приврзници од малцински или од верски групи, но не во обем кои ќе уценуваат и ќе условуваат. Македонија што поскоро мора да се ослободи од нефункционалните пар-

тиски партнери. Нам не ни е потребна маса, не ни е потребна квантитативност, тоа не го подигнува колективниот дух. Нам ни е потребна квалитативност на предложените кадри, компетентност и стручност на понуденото.

За жал, тоа сме го немале и го немаме. Тешко дека и во блиска иднина можеме да се надеваме на промена на политичкиот менталитет за неприродно здружување.

Да, математиките и комбинаториките покажуваат нешто сосема друго. Се коалицира да се победи спротивната страна. Но, и во таа битка треба се покаже компетенција, издржаност и подготвеност проектот да се истурка на професионален и интелигентен начин.

А, ако Амди Бајрам повторно ни седне во собраниските клупи, ако дел од политичките дејци токму таму ќе ја дочекуваат длабоката старост не препуштајќи им го местото на помладите и стручните, тогаш нека не не чуди сите нас зошто младите генерации остатокот од животот сакаат да го поминат надвор од Македонија и со бугарски пасоши.

Покровителите на ваквите девијантни процеси треба малку повеќе да подразмислат за иднината на вистинските интелектуалци. Со квазиинтелектуалци ќе имаме само квазидржава.